

УДК 330.34:004.738.5

Микитенко І.С., магістрант, 2 р.н., гр. ЗЕП-23-М, ФБСО
 Науковий керівник – к.е.н., доц. Ткачук В.О.
 Державний університет «Житомирська політехніка»

Цифровий розрив в національній економіці та способи його подолання

Людство переживає період стрімкого технологічного розвитку, який безперервно трансформує наше суспільство в усіх сферах життя. Цифрові технології стали невід'ємною частиною повсякденного існування людини та впливають на всі аспекти сьогодення – економічні, соціальні, культурні, політичні та освітні. Розуміння впливу цих технологій є критично важливим для сучасного світу та формування майбутнього суспільства. Крім цього, в умовах швидкого розвитку новітніх технологій дуже важливо мати глибокі знання в кожній сфері цифрового життя [1, с. 68].

Однак розвиток цифрових технологій у майбутньому може поглибити розрив між старшими людьми та молодими особами, чоловіками та жінками, міськими та сільськими жителями у плані доступу до Інтернету та рівня використання сучасних технологій, тобто зумовити так званий цифровий розрив (рис. 1).

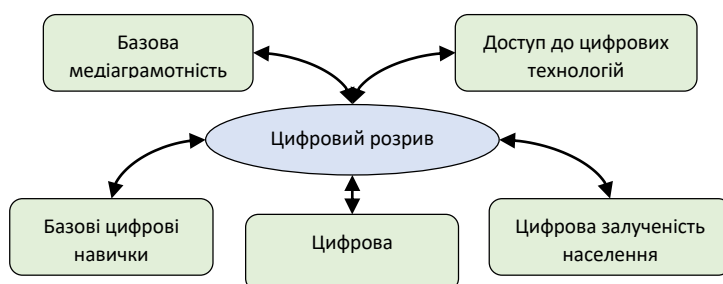

Рис. 1. Параметри визначення цифрового розриву в економіці

Дослідження феномену цифрового розриву в Україні Міністерством цифрової трансформації спільно з ПРООН, Фондом Східна Європа, освітньою платформою EdEra та ін. показало, що [2]: 53 % українців віком від 17 до 70 років володіють цифровими навичками на рівні «нижче середнього», відповідно до методології Європейської комісії, а у 15 % населення такі навички взагалі відсутні; 66,1 % громадян віком 10–17 років мають цифрові навички на рівні «вище базового», однак ця вікова категорія складає тільки 25,5 % усього населення; із усіх цифрових навичок, найбільш розвиненими є комунікаційні та інформаційні навички (обидві – понад 70 %).

Явище цифрового розриву або цифрової нерівності досить складно подолати. Воно поглиблюється через економічні бар'єри, оскільки значна частина населення не може дозволити собі сучасні пристрої та швидкісний Інтернет, а також через відсутність інфраструктури в сільських та віддалених районах. Освітні обмеження, низький рівень цифрової грамотності та недостатні навички ускладнюють використання цифрових технологій, особливо вразливими групами населення. Крім того, обмежують доступ до інформації культурні та мовні бар'єри, які роблять значну частину цифрового контенту доступною лише певними мовами.

З метою скорочення цифрового розриву можуть бути вжиті заходи, пов'язані з розвитком системи офлайн підтримки дорослих людей, посилення ролі дітей у цифровій грамотності старших, що можна реалізувати, наприклад, шляхом проведення тренінгів для дітей з пошуку ідей для підвищення рівня цифрової грамотності старшого покоління.

Отже, швидкий розвиток цифрових технологій трансформує сучасне суспільство, створюючи як нові можливості, так і серйозні виклики, зокрема феномен цифрового розриву. Ця нерівність поглиблюється через різні соціально-економічні фактори, включаючи обмежений доступ до технологій і відсутність цифрових навичок у значної частини населення, особливо вразливих груп. Розрив у цифровій грамотності впливає на доступ до ресурсів і послуг, загострюючи проблему соціальної ізоляції і нерівності. Це вказує на необхідність комплексного вивчення та стратегічного підходу до вирішення проблеми цифрового розриву, щоб забезпечити рівноправний розвиток людей у майбутньому.

Список використаних джерел

1. Кучмієва Т.С. Вплив цифрових технологій на сучасне суспільство: трансформаційні аспекти. Modern Economics : електронне наукове фахове видання з економічних наук. 2023. №41. С. 67–72.
2. Удовик О., Москаленко О., Килимник Є., Сахарова А. Подолання цифрового розриву в Україні: людиноцентричний підхід [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.undp.org/uk/ukraine/blog/podolannya-tsyfrovoho-rozryvu-v-ukrayini-lyudynotsentrychnyy-pidkhd>. – Дата звернення: 03.11.2024.